

Stanovisko: Alkohol a bezpečnost

Alkohol jako příčina násilí

Alkohol je běžnou součástí života české společnosti a většina lidí ho pije bez vážnějších potíží. Zároveň ale patří k faktorům, které nejvýrazněji ovlivňují bezpečnost na veřejnosti i v domácnostech. Jeho souvislost s násilím je podložena daty. Experimentální a laboratorní metaanalýzy opakovaně potvrzují, že akutní intoxikace kauzálně zvyšuje agresi a násilné chování (Bushman & Cooper, 1990; Duke et al., 2017; Chikritzhs & Livingston, 2021). V kontrolovaných experimentech je výrazný nárůst agrese patrný zhruba od dávky 0,75 g/kg (Kuypers et al., 2020). U muže vážícího 80 kg to odpovídá přibližně třem až čtyřem velkým pivům, tedy běžnému večeru v hospodě.

Alkohol působí přímo na centrální nervovou soustavu. Narušuje kontrolní funkce mozku, pracovní paměť a schopnost potlačit impulzivní reakci (Kilian et al., 2024; Abbey et al., 2014). Podle modelu tzv. alkoholové myopie zužuje pozornost na nejnápadnější, často emočně nabitě podněty, zatímco dlouhodobé důsledky jednání ustupují do pozadí (Beck & Heinz, 2013). Opilý člověk také častěji vyhodnotí neutrální nebo nejednoznačnou situaci jako provokaci či hrozbu (Kilian et al., 2024; Lau et al., 2023).

Alkohol přitom nepůsobí jako univerzální spouštěč. Metaanalýzy ukazují, že jeho účinek je nejsilnější při provokaci a frustraci (Ito et al., 1996; Bushman, 2002; Exum, 2006) a u lidí s vyšší dráždivostí, nízkou empatií nebo normami, které agresi schvalují (Chikritzhs & Livingston, 2021; Crane et al., 2015). Roli hrají i kulturní očekávání ohledně toho, co se „pod vlivem“ toleruje (Kilian et al., 2024). Část souvislosti vysvětlují společné rizikové faktory. Trauma v dětství, nízký socioekonomický status nebo duševní onemocnění vedou zároveň k rizikovému pití i k vyšší expozici násilí (Beck & Heinz, 2013; Wright et al., 2022). Podstatný kauzální podíl však zůstává: zhruba šestina zranění z interpersonálního násilí je přičitatelná alkoholu (Kilian et al., 2024). Opilost oběti je s napadením také spojena. Odráží ale sníženou schopnost včas vyhodnotit nebezpečí a bránit se, nikoli vinu (Chikritzhs & Livingston, 2021; Devries et al., 2014).

Alkohol v kriminalitě

Nejsilněji se alkohol promítá do násilné kriminality. V reprezentativním vzorku 16 698 amerických vězňů byla intoxikace nejčastější u vražd a fyzických a sexuálních napadení. Projevil se i jasný dávkový efekt: čím vyšší intoxikace, tím vyšší pravděpodobnost závažného násilného činu (Felson & Staff, 2010). V kanadských datech bylo alkoholu přičitatelných 20 % násilných, ale jen 7 % nenásilných trestných činů (Young et al., 2021). V Jižní Koreji byl alkohol v roce 2022

SÍDLLO

Hilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika

IDENTIFIKACE

IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207

KONTAKT

office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu

zaznamenán u 64 % vražd, 28 % násilných činů a 20 % znásilnění (Kim et al., 2026). U nenásilné kriminality se projevuje hlavně u výtržnictví a vandalismu, méně u plánovaných majetkových deliktů. Při přímém pozorování více než 2 300 policejních zásahů byli podezřelí pod vlivem výrazně častěji než oběti (McClelland & Teplin, 2001).

V ČR bylo v roce 2025 pod vlivem alkoholu spácháno 9 373 trestných činů, tedy 12,2 % objasněných. U násilné kriminality to bylo přes 13 % a u násilí proti úředním osobám přes 30 % (Policie ČR, 2026). Počet těchto činů dlouhodobě klesá, z 15 466 v roce 2014 na 10 616 v roce 2023 (NMS, 2025). Soudy v roce 2024 uložily ochranné léčení kvůli závislosti na alkoholu 132 lidem, nejčastěji odsouzeným za výtržnictví (NMS, 2026). Oficiální čísla jsou však spíše spodní hranicí, protože policie alkohol nezaznamenává povinně. Analýza textů policejních spisů v Anglii odhalila výrazně vyšší podíl alkoholové kriminality, než udávala oficiální evidence, a to i mimo sociálně znevýhodněné lokality (Horsefield et al., 2025).

Samostatnou kapitolou je doprava. Podle francouzských dat mají řidiči pod vlivem alkoholu 17,8krát vyšší šanci zavinit smrtelnou nehodu a alkoholu je přičitatelných téměř 28 % smrtelných nehod (Martin et al., 2017). Zákonné limity fungují nejlépe v kombinaci s intenzivním vymáháním (Hosseinichimeh et al., 2022). V ČR způsobí řidiči pod vlivem alkoholu ročně asi 4,5 tisíce nehod (NMS, 2026) a stojí za více než polovinou nedbalostních dopravních trestných činů (Policie ČR, 2026).

Domácí a partnerské násilí

Literatura se shoduje, že nadměrné pití je přispívající příčinou partnerského násilí, i když není jeho nutnou ani postačující podmínkou (Leonard, 2005; Leonard & Quigley, 2016). Tento závěr stojí na shodě několika typů výzkumu: metaanalýz, prospektivních a deníkových studií, laboratorních experimentů i léčebných studií, v nichž ústup pití souvisel s poklesem násilí (Leonard, 2005). Riziko nenese „jakékoli pití“, ale nárazové a hazardní pití, poruchy užívání alkoholu a častá opilost (O’Leary, 2008; Tanyos et al., 2026). Násilné epizody jsou častější a závažnější v hodinách po těžkém pití, typicky po šesti a více drincích (Leonard & Quigley, 2016). Pravděpodobnost konfliktu a verbální agrese roste během čtyř hodin po pití (Wang et al., 2022) a riziko bývá vyšší, když pijí oba partneři (Gibbs et al., 2024; Shorey et al., 2024).

Alkohol navíc násilí stupňuje. Incidenty spojené s alkoholem oběti hodnotí jako závažnější (Graham et al., 2010). U nejtěžších antisociálních pachatelů alkohol často nerozhoduje o tom, zda k násilí dojde, ale jak bude vážné (Leonard, 2005). Opilost zhoršuje čtení partnerových signálů a schopnost řešit konflikt, takže běžná hádka snáz přeroste v agresi (Eckhardt et al., 2015). Alkohol přitom interaguje s hostilitou, žárlivostí a snahou partnera kontrolovat (Rowlands,

SÍDLLO

Hilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika

IDENTIFIKACE

IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207

KONTAKT

office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu

2026). Ženy popisují opakující se cyklus od začátku pití přes opilost po vystřízlivění, v němž předvídají rizikové fáze a chrání sebe i děti (Gilchrist et al., 2016). Vztah je obousměrný, protože zkušenost s násilím zvyšuje následné pití obětí (Devries et al., 2014).

V ČR se odhaduje, že s alkoholem souvisí až dvě třetiny případů domácího násilí. Domácímu násilí spojenému s alkoholem je vystaveno zhruba 32 tisíc domácností s dětmi (NMS, 2025). Policie v roce 2024 vyjela k téměř 10 tisícům incidentů ve společném obydlí, 1 816 z nich vyhodnotila jako domácí násilí a provedla rekordních téměř 1 500 vykázaní (Úřad vlády ČR, 2025). Roli alkoholu v nich však statistiky nezaznamenávají, takže nelze ani vyhodnotit, zda na ni služby reagují.

Veřejný prostor a noční život

Druhým ohniskem je veřejný prostor. Podle Národního výzkumu utrpělo za poslední rok nějakou újmu v důsledku pití druhých 14,7 % dospělých. 9,3 % bylo obtěžováno opilým člověkem na veřejném místě, 2,4 % bylo fyzicky napadeno a 5,2 % mělo z opilého člověka strach, mezi lidmi do 25 let dokonce 9,1 % (NMS, 2025). Australská data uvádějí alkohol zhruba u tří čtvrtin pouličních napadení a urážlivého chování. Více než polovina pouličních deliktů souvisela s podniky, které alkohol prodávají (Miller et al., 2012).

Incidenty se soustřeďují do víkendových nocí a na pěší trasy zábavních čtvrtí (Bromley & Nelson, 2002). Nejzávažnější bývají tam, kde se opilost spojí se skupinovým jednáním (Lantz & Wouters, 2024). Častým bezprostředním spouštěčem fyzického střetu je vyhazování problémových hostů z podniku (Taylor et al., 2020). Počet incidentů roste s hustotou podniků: ve 290 švédských obcích vedlo zvýšení hustoty barů o 10 % k nárůstu nočních tísňových volání na policii o 0,46 %. Efekt byl výrazně silnější v chudších obcích, kde je rozšířenější nárazové pití (Norström et al., 2024). I malý počet vážných incidentů přitom znamená vysoké veřejné výdaje. Studie z centra Sydney vyčíslila náklady jednoho nočního napadení pod vlivem alkoholu na 85 093 dolarů, z toho 36 % připadlo na justici (Deeming & Kypri, 2021). Rušení nočního klidu a pocit nebezpečí jsou méně měřitelné, ale pro obyvatele dotčených čtvrtí stejně podstatné (Foshaugen, 2025).

Zátěž obcí

Náklady alkoholu se v Evropě pohybují mezi 1 a 3 % HDP, po korekci na vynechané položky kolem 2,6 % (Manthey et al., 2021). Většinu tvoří ztráty produktivity. Pro obce jsou ale podstatné hlavně přímé položky: zdravotnictví, veřejný pořádek, justice a sociální služby. V ČR se společenské náklady odhadují na 50–57 mld. Kč ročně (NMS, 2025), tedy 0,66–1,2 % HDP (Gavurová & Tarhanicova, 2021; NMS, 2025). Zhruba 15 % z nich připadá na vymáhání práva. Srovnatelné země vycházejí výše: Litva 1,18 % HDP a Maďarsko 1,68 % HDP (Liutkutė-Gumarov et al., 2025;

SÍDLLO

Hilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika

IDENTIFIKACE

IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207

KONTAKT

office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu

Vitrai, 2025). Už jen výdaje na léčbu nemocí spojených s častým pitím převyšovaly výnos spotřební daně téměř ve všech letech 1998–2017 (Kukalová et al., 2021). Daň dnes přináší asi 14 mld. Kč (NMS, 2025).

Velkou část lokální zátěže nesou kraje a obce. Jediná služba zaměřená primárně na uživatele alkoholu, záchytné stanice, je financována z místních rozpočtů. V roce 2024 jimi prošlo 20,9 tisíce lidí za 214 mil. Kč a 91 % klientů tvořili lidé intoxikovaní alkoholem (NMS, 2025; 2026). Platby od klientů jsou přitom často nevymahatelné. K tomu obce platí městskou policii, úklid a noční provoz. Výdaje samospráv na alkohol ale nikdo komplexně nesleduje (NMS, 2025). Litevská studie, jedna z nejpodrobnějších v regionu, upozorňuje, že kvůli chybějícím datům o policejních výjezdech k opilým osobám a o obecních sociálních službách jsou skutečné náklady vyšší (Liutkutė-Gumarov et al., 2025). V ČR lze čekat totéž.

Alkohol tak působí společnosti mnohonásobně vyšší škody než nelegální drogy, jejichž společenské náklady se v ČR odhadují na 6–7 mld. Kč ročně (NMS, 2026). Globálně mu bylo v roce 2016 přičteno 99,2 milionu let života ztracených nemocí a předčasným úmrtím, oproti 31,8 milionu u drog (Degenhardt et al., 2018). Přesto je regulován mírněji než tabák i nelegální látky. Tento rozdíl je spíše politický než epidemiologický (Hawkins et al., 2016; Peacock et al., 2018).

Co funguje

Nejlépe doloženými nástroji jsou zdanění, omezení fyzické dostupnosti a omezení marketingu. Samotná osvěta má výrazně slabší účinek (Babor et al., 2022; Anderson et al., 2009; Chisholm et al., 2018). Systematický přehled 87 studií z 12 zemí zjistil, že 82 % intervencí omezujících hustotu prodeje nebo otevírací dobu vedlo k významnému poklesu násilí (Fitterer et al., 2015).

Na místní úrovni mají nejlepší výsledky vícesložkové programy, které kombinují komunitní koalice, regulaci dostupnosti a vymáhání pravidel (Jones et al., 2011; Eassey et al., 2024). Stockholmský program STAD snížil policii hlášené násilí o 29 %, přičemž rozhodující byla koordinace koalice, ne samotné školení personálu (Eassey et al., 2024). Cardiff Model, v němž urgentní příjmy sdílejí anonymizovaná data o napadeních s policií a samosprávou, zachytí mnohem víc incidentů než samotná policejní hlášení. Umožňuje přesně zacílit hlídky i úpravy nočního prostředí a vedl k poklesu napadení i hospitalizací s minimální administrativou (Droste et al., 2014; Taylor et al., 2016).

Naopak samotné školení obsluhy bez kontrol a sankcí nesnižuje počet potyček (Brennan et al., 2011; Eassey et al., 2024). Dobrovolné dohody provozovatelů selhávají kvůli nejednotnému vymáhání a informační kampaně nemají měřitelný účinek (Anderson et al., 2018). Záchytné stanice jsou levnější alternativou k urgentním příjmům a šetří výdaje zdravotnictví (Scheuter et

SÍDLLO

Hilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika

IDENTIFIKACE

IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207

KONTAKT

office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu

al., 2020). Život svých klientů ale dlouhodobě mění jen tehdy, když fungují jako brána do sociálních služeb a léčby. Pomáhá zapojení peer pracovníků a sociálních týmů (Perrin et al., 2024; Day et al., 2025). V ČR taková návaznost systémově chybí a pobyt na záchytce se ani nepovažuje za adiktologickou službu (NMS, 2025).

Doporučení

Obce

1. **Měřit lokální zátěž.** Noční výjezdy policie a záchranky, stížnosti na hluk, pobyty na záchytce a mapa podniků s pozdní otevírací dobou jsou dostupná data, která citlivě reagují na změny. Umožní zacílit opatření tam, kde problém skutečně je (Miller et al., 2012; Norström et al., 2024).
2. **Sdílet data o násilí podle Cardiff Modelu.** Anonymizované údaje z urgentních příjmů o místě a čase napadení zachytí i incidenty, které se policii nehlásí, a umožní přesně zacílit hlídky a úpravy prostředí (Droste et al., 2014).
3. **Spojit spolupráci s podniky s kontrolami.** Koalice obce, provozovatelů a policie funguje jen tehdy, když školení obsluhy doprovází kontrola prodeje opilým a nezletilým. Obojí zákon č. 65/2017 Sb. umožňuje postihovat (Eassey et al., 2024).
4. **Regulovat noční provoz tam, kde působí problémy.** Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit zavírací hodiny v lokalitách s doloženým rušením pořádku (§ 10 písm. a) zákona o obcích; Pl. ÚS 28/09). Omezení otevírací doby patří k nejlépe doloženým opatřením proti násilí (Fitterer et al., 2015).
5. **Proměnit záchytky ve vstupní bránu do služeb.** Samotné přenocování nic nemění. Záchytka napojená na adiktologické a sociální služby snižuje opakované kontakty se záchranným systémem (Perrin et al., 2024; Day et al., 2025).

Stát

- **Evidovat roli alkoholu u vykazání a násilných trestných činů.** Bez toho nelze problém měřit ani vyhodnocovat opatření.
- **Začlenit práci s alkoholem do programů pro násilné osoby a do intervenčních center.** Programy, které alkohol nechávají stranou, míjejí část mechanismu násilí, a léčba závislosti partnerské násilí snižuje (Leonard, 2005).
- **Regulovat cenu, dostupnost a marketing.** Indexace spotřební daně, minimální cena za jednotku alkoholu a omezení nočního prodeje patří k nejúčinnějším nástrojům snižování škod (Babor et al., 2022). Podrobně je rozebírá policy paper RATIO Regulace alkoholu (2026).

SÍDLLO

Hilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika

IDENTIFIKACE

IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207

KONTAKT

office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu

Zdroje

- Abbey, A., Wegner, R., Woerner, J., Pegram, S., & Pierce, J. (2014). Review of Survey and Experimental Research That Examines the Relationship Between Alcohol Consumption and Men's Sexual Aggression Perpetration. *Trauma, violence & abuse*, 15, 265 – 282. <https://doi.org/10.1177/1524838014521031>
- Anderson, P., Chisholm, D., & Fuhr, D. (2009). Effectiveness and cost-effectiveness of policies and programmes to reduce the harm caused by alcohol. *The Lancet*, 373, 2234–2246. [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(09\)60744-3](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(09)60744-3)
- Anderson, P., Jané-Llopis, E., Hasan, O., & Rehm, J. (2018). City-based action to reduce harmful alcohol use: review of reviews. *F1000Research*, 7. <https://doi.org/10.12688/f1000research.13783.1>
- Babor, T., Casswell, S., Graham, K., Huckle, T., Livingston, M., Rehm, J., Room, R., Rossow, I., & Sornpaisarn, B. (2022). Alcohol: No Ordinary Commodity—a summary of the third edition.. *Addiction*, 117 12, 3024–3036. <https://doi.org/10.1111/add.16003>
- Beck, A., & Heinz, A. (2013). Alcohol-related aggression-social and neurobiological factors.. *Deutsches Arzteblatt international*, 110 42, 711–5. <https://doi.org/10.3238/arztebl.2013.0711>
- Brennan, I. R., Moore, S., Byrne, E., & Murphy, S. (2011). Interventions for disorder and severe intoxication in and around licensed premises, 1989–2009.. *Addiction*, 106 4, 706–13. <https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2010.03297.x>
- Bromley, R. D. F., & Nelson, A. L. (2002). Alcohol-related crime and disorder across urban space and time: evidence from a British city. *Geoforum*, 33, 239–254. [https://doi.org/10.1016/s0016-7185\(01\)00038-0](https://doi.org/10.1016/s0016-7185(01)00038-0)
- Bushman, B. (2002). Effects of alcohol on human aggression. Validity of proposed explanations.. *Recent developments in alcoholism : an official publication of the American Medical Society on Alcoholism, the Research Society on Alcoholism, and the National Council on Alcoholism*, 13, 227–43. https://doi.org/10.1007/0-306-47141-8_13
- Bushman, B., & Cooper, H. (1990). Effects of alcohol on human aggression: an integrative research review.. *Psychological bulletin*, 107 3, 341–54. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.107.3.341>
- Chikritzhs, T., & Livingston, M. (2021). Alcohol and the Risk of Injury. *Nutrients*, 13. <https://doi.org/10.3390/nu13082777>
- Chisholm, D., Moro, D., Bertram, M., Pretorius, C., Gmel, G., Shield, K., & Rehm, J. (2018). Are the "Best Buys" for Alcohol Control Still Valid? An Update on the Comparative Cost-Effectiveness of Alcohol Control Strategies at the Global Level.. *Journal of studies on alcohol and drugs*, 79 4, 514–522. <https://doi.org/10.15288/jsad.2018.79.514>
- Crane, C. A., Godleski, S. A., Przybyla, S., Schlauch, R., & Testa, M. (2015). The Proximal Effects of Acute Alcohol Consumption on Male-to-Female Aggression: A Meta-Analytic Review of the Experimental Literature. *Trauma, violence & abuse*, 17, 520 – 531. <https://doi.org/10.1177/1524838015584374>
- Day, E., Pechey, L., Roscoe, S., & Kelly, J. F. (2025). Recovery support services as part of the continuum of care for alcohol or drug use disorders. *Addiction (Abingdon, England)*, 120, 1497 – 1520. <https://doi.org/10.1111/add.16751>
- Deeming, S., & Kypri, K. (2021). Costing alcohol-related assault in the night-time economy from a societal perspective: The case of Central Sydney.. *Drug and alcohol review*. <https://doi.org/10.1111/dar.13242>
- Degenhardt, L., Charlson, F., Ferrari, A., Santomauro, D., Erskine, H., Mantilla-Herrera, A., Whiteford, H., Leung, J., Naghavi, M., Griswold, M. G., Rehm, J., Hall, W., Sartorius, B., Scott, J. G., Vollset, S., Knudsen, A., Haro, J.,

SÍDLŮ

Hilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika

IDENTIFIKACE

IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207

KONTAKT

office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu

- Patton, G., Kopecký, J., . . . Vos, T. (2018). The global burden of disease attributable to alcohol and drug use in 195 countries and territories, 1990–2016: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016. *The Lancet. Psychiatry*, 5, 987 – 1012. [https://doi.org/10.1016/s2215-0366\(18\)30337-7](https://doi.org/10.1016/s2215-0366(18)30337-7)
- Devries, K., Child, J. C., Bacchus, L., Mak, J., Falder, G., Graham, K., Watts, C., & Heise, L. (2014). Intimate partner violence victimization and alcohol consumption in women: a systematic review and meta-analysis. *Addiction*, 109 3, 379-91. <https://doi.org/10.1111/add.12393>
- Droste, N., Miller, P., & Baker, T. R. (2014). Review article: Emergency department data sharing to reduce alcohol-related violence: A systematic review of the feasibility and effectiveness of community-level interventions. *Emergency Medicine Australasia*, 26. <https://doi.org/10.1111/1742-6723.12247>
- Duke, A. A., Smith, K. M. Z., Oberleitner, L. M. S., Westphal, A., & McKee, S. (2017). Alcohol, Drugs, and Violence: A Meta-Meta-Analysis. *Psychology of Violence*, 8, 238-249. <https://doi.org/10.1037/vio0000106>
- Eassey, C., Hughes, C. E., Wadds, P., De Andrade, D., & Barratt, M. (2024). A systematic review of interventions that impact alcohol and other drug-related harms in licensed entertainment settings and outdoor music festivals. *Harm Reduction Journal*, 21. <https://doi.org/10.1186/s12954-024-00949-4>
- Eckhardt, C. I., Parrott, D. J., & Sprunger, J. (2015). Mechanisms of Alcohol-Facilitated Intimate Partner Violence. *Violence against women*, 21, 939 – 957. <https://doi.org/10.1177/1077801215589376>
- Exum, M. (2006). Alcohol and aggression: An integration of findings from experimental studies. *Journal of Criminal Justice*, 34, 131-145. <https://doi.org/10.1016/j.icrimjus.2006.01.008>
- Felson, R. B., & Staff, J. (2010). The Effects of Alcohol Intoxication on Violent Versus Other Offending. *Criminal Justice and Behavior*, 37, 1343 – 1360. <https://doi.org/10.1177/0093854810382003>
- Fitterer, J. L., Nelson, T., & Stockwell, T. (2015). A Review of Existing Studies Reporting the Negative Effects of Alcohol Access and Positive Effects of Alcohol Control Policies on Interpersonal Violence. *Frontiers in Public Health*, 3. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2015.00253>
- Foshaugen, M. H. (2025). Nocturnal policing: a study of public, private and voluntary policing in the night-time economy. *Policing and Society*, 35, 1219 – 1234. <https://doi.org/10.1080/10439463.2025.2473584>
- Gavurová, B., & Tarhanicova, M. (2021). Methods for Estimating Avoidable Costs of Excessive Alcohol Consumption. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18. <https://doi.org/10.3390/ijerph18094964>
- Gibbs, A., Mkhwanazi, S., Ramsoomar, L., Willan, S., & Jewkes, R. (2024). Couples, alcohol use and experience of intimate partner violence among young women in urban informal settlements in Durban, South Africa: A mixed methods study. *Social science & medicine*, 356, 117144. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2024.117144>
- Gilchrist, G., Hegarty, K., Wilson, I. M., Graham, K., & Taft, A. J. (2016). Living the cycle of drinking and violence: A qualitative study of women's experience of alcohol-related intimate partner violence. *Drug and Alcohol Review*, 36, 115-124. <https://doi.org/10.1111/dar.12405>
- Graham, K., Bernards, S., Wilsnack, S., & Gmel, G. (2010). Alcohol May Not Cause Partner Violence But It Seems to Make It Worse: A Cross National Comparison of the Relationship Between Alcohol and Severity of Partner Violence. *Journal of interpersonal violence*, 26, 1503 – 1523. <https://doi.org/10.1177/0886260510370596>
- Hawkins, B., Holden, C., Eckhardt, J., & Lee, K. (2016). Reassessing policy paradigms: A comparison of the global tobacco and alcohol industries. *Global public health*, 13, 1 – 19. <https://doi.org/10.1080/17441692.2016.1161815>

SÍDLLO

Hilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika

IDENTIFIKACE

IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207

KONTAKT

office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu

- Horsefield, O. J., Lightowlers, C., & Green, M. (2025). Drunk and disorderly data: applying natural language processing to identify alcohol-related crimes in police data. *Police Practice and Research*, 26, 696 – 725. <https://doi.org/10.1080/15614263.2025.2508275>
- Hosseinichimeh, N., Williams, R., MacDonald, R., Li, K.-G., & Vaca, F. (2022). What determines the success of states in reducing alcohol related crash fatalities? A longitudinal analysis of alcohol related crashes in the U.S. from 1985 to 2019. *Accident; analysis and prevention*, 174, 106730 – 106730. <https://doi.org/10.1016/j.aap.2022.106730>
- Ito, T. A., Miller, N., & Pollock, V. (1996). Alcohol and aggression: a meta-analysis on the moderating effects of inhibitory cues, triggering events, and self-focused attention.. *Psychological bulletin*, 120 1, 60-82. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.120.1.60>
- Jones, L., Hughes, K., Atkinson, A., & Bellis, M. (2011). Reducing harm in drinking environments: a systematic review of effective approaches.. *Health & place*, 17 2, 508-18. <https://doi.org/10.1016/j.healthplace.2010.12.006>
- Kilian, C., Klinger, S., Manthey, J., Rehm, J., Huckle, T., & Probst, C. (2024). National and regional prevalence of interpersonal violence from others' alcohol use: a systematic review and modelling study. *The Lancet Regional Health - Europe*, 40. <https://doi.org/10.1016/j.lanepe.2024.100905>
- Kim, A. M., Lee, J.-S., & Ryu, D. (2026). The relationship between alcohol consumption, social distancing, and crime rates: insights from the COVID-19 pandemic. *Journal of Global Health*, 16. <https://doi.org/10.7189/jogh.16.04144>
- Kukalová, G., Moravec, L., & Kučirková, L. (2021). Evaluation of estimated direct health expenses on tobacco- and alcohol-related diseases in context of excise taxes revenues in the Czech Republic.. *Central European journal of public health*, 29 2, 143-152. <https://doi.org/10.21101/cejph.a5538>
- Kuypers, K., Verkes, R., Van Den Brink, W., Van Amsterdam, J. V., & Ramaekers, J. (2020). Intoxicated aggression: Do alcohol and stimulants cause dose-related aggression? A review.. *European neuropsychopharmacology : the journal of the European College of Neuropsychopharmacology*. <https://doi.org/10.1016/j.euroneuro.2018.06.001>
- Lantz, B., & Wouters, S. R. (2024). Are Group Settings Intoxicating? Groups, Alcohol, and the Situational Dynamics of Violence. *Criminal Justice and Behavior*, 52, 967 – 989. <https://doi.org/10.1177/00938548241307320>
- Lau, G., Jia, A. Y., Kim, N., Gabbe, B., Mitra, B., Dietze, P., Reeder, S., Scott, D., & Beck, B. (2023). Prevalence of Alcohol and Other Drug Use in Patients Presenting to Hospital for Violence-Related Injuries: A Systematic Review. *Trauma, Violence & Abuse*, 25, 306 – 326. <https://doi.org/10.1177/15248380221150951>
- Leonard, K. E. (2005). Alcohol and intimate partner violence: when can we say that heavy drinking is a contributing cause of violence?. *Addiction*, 100 4, 422-5. <https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2005.00994.x>
- Leonard, K., & Quigley, B. (2016). Thirty years of research show alcohol to be a cause of intimate partner violence: Future research needs to identify who to treat and how to treat them.. *Drug and alcohol review*, 36 1, 7-9. <https://doi.org/10.1111/dar.12434>
- Liutkutė-Gumarov, V., De Oliveira, C. D., Domeikienė, A., Galkus, L., Hassan, A. S., Lange, S., Miščikienė, L., Peištarė, B., Petkevičienė, J., Radišauskas, R., Rehm, J., Rovira, P., Tamutienė, I., Thompson, M. J., & Štelemėkas, M. (2025). The economic costs of alcohol consumption in Lithuania, 2015–20. *The European Journal of Public Health*, 35, 726 – 732. <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckaf069>

SÍDLŮ

Hilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika

IDENTIFIKACE

IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207

KONTAKT

office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu

- Manthey, J., Hassan, S., Carr, S., Kilian, C., Kuitunen-Paul, S., & Rehm, J. (2021). What are the Economic Costs to Society Attributable to Alcohol Use? A Systematic Review and Modelling Study. *Pharmacoeconomics*, 39, 809 – 822. <https://doi.org/10.1007/s40273-021-01031-8>
- Martin, J.-L., Gadegbeku, B., Wu, D., Viallon, V., & Laumon, B. (2017). Cannabis, alcohol and fatal road accidents. *PLoS ONE*, 12. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0187320>
- McClelland, G., & Teplin, L. (2001). Alcohol Intoxication and Violent Crime: Implications for Public Health Policy. *American Journal on Addictions*, 10, 70–85. <https://doi.org/10.1080/10550490150504155>
- Miller, P., Tindall, J., Sønderlund, A., Groombridge, D., Lecathelinais, C., Gillham, K., McFarlane, E., De Groot, F., Droste, N., Sawyer, A., Palmer, D., Warren, I., & Wiggers, J. (2012). Dealing with alcohol-related harm and the night-time economy.
- Norström, T., Nilsson, T., & Svensson, J. (2024). More pubs—More problems? A longitudinal analysis of Swedish panel data. *Drug and Alcohol Review*, 44, 471 – 479. <https://doi.org/10.1111/dar.13981>
- Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti [NMS]. (2025). Zpráva o alkoholu v České republice 2024. Úřad vlády ČR. https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/35689/1353/Zpr%C3%A1va%20o%20alkoholu%20v%20%C4%8CR%202024_web250326-opr_fin02.pdf
- Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti [NMS]. (2026). Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2025. Úřad vlády ČR. https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/35885/1424/Souhrnn%C3%A1%20zpr%C3%A1va%20o%20z%C3%A1vislostech%20v%20%C4%8CR%202025_fin.pdf
- O'Leary, K. (2008). Alcohol and intimate partner violence: a meta-analytic review.. *Clinical psychology review*, 28 7, 1222–34. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2008.05.001>
- Peacock, A., Leung, J., Larney, S., Colledge, S., Hickman, M., Rehm, J., Giovino, G., West, R., Hall, W., Griffiths, P., Ali, R., Gowing, L., Marsden, J., Ferrari, A., Grebely, J., Farrell, M., & Degenhardt, L. (2018). Global statistics on alcohol, tobacco and illicit drug use: 2017 status report. *Addiction*, 113, 1905–1926. <https://doi.org/10.1111/add.14234>
- Perrin, S., Fillol, A., Moriceau, S., Allache, A., Serre, F., Stevens, N., Auriacombe, M., Cambon, L., & Martin-Fernandez, J. (2024). Exploring and describing alcohol harm reduction interventions: a scoping review of literature from the past decade in the western world. *Harm Reduction Journal*, 21. <https://doi.org/10.1186/s12954-024-01105-8>
- Policie ČR. (2026, 2. února). „Suchej únor“ – malá změna, velký dopad. <https://archiv.policie.gov.cz/clanek/suchej-unor-mala-zmena-velky-dopad.aspx>
- RATIO. (2026). Regulace alkoholu – policy paper. <https://rationalpolicy.eu/aktuality/regulace-alkoholu-policy-paper/>
- Rowlands, E. (2026). The Alcohol–Jealousy–Anger Triad: Drivers of Intimate Partner Violence Against Men. *Journal of Cultural Analysis and Social Change*. <https://doi.org/10.64753/jcasc.v11i2.4856>
- Scheuter, C., Rochlin, D., Lee, C.-M., Milstein, A., & Kaplan, R. (2020). Cost impact of sobering centers on national health care spending in the United States.. *Translational behavioral medicine*. <https://doi.org/10.1093/tbm/ibz075>
- Shorey, R., Dunsiger, S., & Stuart, G. L. (2024). Alcohol use as a predictor of intimate partner violence in emerging adulthood: A dyadic daily diary investigation.. *Addiction*. <https://doi.org/10.1111/add.16681>

SÍDLLOHilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika**IDENTIFIKACE**IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207**KONTAKT**office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu

- Tanyos, A., Willoughby, B., Hopkins, C., Alen, G., Jiang, H., Jenkinson, R., MacLean, S. J., & Laslett, A. (2026). Perpetrator alcohol use and intimate partner violence in high-income countries: A systematic review and meta-analysis.. *Addiction*. <https://doi.org/10.1111/add.70540>
- Taylor, A., Boyle, A., Sutherland, A., & Giacomantonio, C. (2016). Using ambulance data to reduce community violence: critical literature review. *European Journal of Emergency Medicine*, 23, 248–252. <https://doi.org/10.1097/mej.0000000000000351>
- Taylor, O., Keatley, D., & Clarke, D. (2020). A Behavior Sequence Analysis of Perceptions of Alcohol-Related Violence Surrounding Drinking Establishments. *Journal of Interpersonal Violence*, 35, 1982 – 1997. <https://doi.org/10.1177/0886260517702490>
- Ústavní soud. (2010). Nález sp. zn. Pl. ÚS 28/09 (č. 368/2010 Sb.).
- Úřad vlády ČR. (2025). Zpráva za rok 2024 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026. https://vlada.gov.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Zprava_2024_plneni_AP_DGP_N.pdf
- Vitrai, J. (2025). [Quantitative analysis of Hungarian health losses caused by alcohol consumption].. *Orvosi hetilap*, 166 49, 1949–1955. <https://doi.org/10.1556/650.2025.33429>
- Wang, W., Testa, M., Derrick, J. L., & Leonard, K. (2022). Do Couple Drinking Episodes Lead to Intimate Partner Aggression? An Ecological Momentary Assessment Study of Same-Sex and Mixed-Sex Couples. *Psychology of addictive behaviors : journal of the Society of Psychologists in Addictive Behaviors*, 37, 571 – 580. <https://doi.org/10.1037/adb0000850>
- Wright, M., Kankkunen, P., & Jokiniemi, K. (2022). Prevention interventions for interpersonal violence occurring under the influence of alcohol: A mixed method systematic review.. *Journal of advanced nursing*. <https://doi.org/10.1111/jan.15335>
- Young, M. M., De Moor, C., Kent, P., Stockwell, T., Sherk, A., Zhao, J.-H., Sorge, J. T., Weekes, J., Biggar, E., & Maloney-Hall, B. (2021). Attributable fractions for substance use in relation to crime. *Addiction (Abingdon, England)*, 116, 3198 – 3205. <https://doi.org/10.1111/add.15494>
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

05.10.2026

SÍDLLO

Hilleho 1842/5
602 00 Brno, Česká republika

IDENTIFIKACE

IČ: 06052363 · DIČ: CZ06052363
Datová schránka: 9mp7u2a
Krajský soud v Brně, U 207

KONTAKT

office@addiction-policy.eu
rationalpolicy.eu